

Gospodstvo na Jadranskem morju.

Sanjali so Italijani, da kar čez noč zagospodujejo na Jadranskem morju, ali takoj prve dni vojne jim je pokazalo naše brodogradje, kako bo z gospodstvom na Jadranu morju. Sedaj italijanski listi težijo radi težkoč na morju, vidijo močno avstrijsko obalo in strah jih navdaja, ker prihajajo vedno bolj do prepričanja, da ostane italijansko gospodstvo na Jadranskem morju le prazen sen. — »Italia« opisuje strahovito moč avstrijskih pozicij v Adriji, katere ne more streči vse italijansko brodogradje, tudi ne ob sopomoči francoskih in angleških torpednih skupin. Te avstrijske pozicije pa so sedaj še ojačene z novimi pridobljenimi oporišči na balkanski obali. Mornariški večak lista »L' Oeuvre« pravi, da obstreljevanje San Vite je sramota za brodogradje četverozveze. To obstreljevanje jasno dokazuje, da gospoduje na Adriji Avstro - Ogrska navzlic 19 vojnim mesecem.

»Obramba domovinskih tal pred vsem.«

»Corriere della sera« piše: Italija je odklonila zahtevo, da naj pošlje del svojih čet, kolikor jih ima odveč, v Albanijo, Makedonijo ali Egipt, ker vse italijanske čete se morajo spraviti k Soči. Ni mogoče, odtegniti 200.000 moč z italijanske fronte, kajti obramba domovinskih tal je mnogo važnejša, kakor pa Drač, Sueški kanal, Lovčen ali ves Balkan. Valona je res ogrožena, ali storjeno je vse, kar treba, v svrhu uspešne obrambe Valone, na kako drugo akcijo pa Italija ne more misliti. — S tem se napovedujejo novi ljuti boji ob Soči.

Poročajo pa tudi, da ententa zahteva, kljub ponovnim odklonitvam, prav energično od Italije, da se mora udeležiti vojne tudi izven dežele. Valona ali Solun se jej stavi na razpolago. Kakor hoče, zahteva pa se takojšnje sopomoči z močnimi bojnimi silami. Ali Italijani pravijo, da kakor hitro oni oslabe svoje pozicije proti Avstriji, bo avstrijska armada prodrla skozi italijanske črte. Zapadno Sv. Lucije so že mogle avstrijske čete podaljšati lok tolminskega mostiča, ali lahko si je misliti, da so sposobne in pripravljene še za večje in pomembnejše čine.

Zopet novi vpoklici?

Vodstva vseh italijanskih srednjih šol so dobila nalog, da morajo biti šolska poslopja pripravljena za vojaštvo. Iz tega se da sklepati, da se izvrše v Italiji zopet novi vpoklici.

Razpoloženje v Italiji.

Da je prebivalstvo spoznalo žalosten položaj, v katerem se nahaja država, so pripomogli v obilni meri vojaški dopusti o božičnih praznikih in novem letu. Ti vojakovi so izjavljali soglasno, da je avstrijska fronta neomajna. Razpoloženje je najobupnejše med kmetijskim ljudstvom in ko so odhajali vojakovi iz Romanije in Emilije zopet na fronto, so morale oblasti poklicati čete na pomoč, da ni prišlo do uporov in demonstracij proti vojni. Zlasti se obrača jeza italijanskega ljudstva proti Angliji, ki je baje zahtevala Sicilijo v zastavo za svoje predujme. Prijatelji vojne so po večini taki ljudje, ki sami ne gredo na bojišče, delajo pa imenitne kupčije in velike dobičke. Taki ljudje, republikanci in prijatelji Francije, hočejo tudi napoved vojne Nemčiji. — Nasproti takemu razpoloženju je ministrstvo v velikih skrbih, zato pa zboruje dan na dan, ne ve pa, kaj naj bi se sklenilo, da bi se obdržal kabinet in bi se položaj obrnil na bolje.

Italijanski ministrski svet.

Italijanski ministrski svet je v večerni seji sklenil med drugim izpremeniti določbe glede škode, nastale vsled sovražnega bombardiranja in eventualne odškodnine. Ali je bilo bombardiranje po mednarodnem pravu dopustno ali ne, odloča vladni komisar. Med justičnim ministrom Orlandom in ministrskim predsednikom Salandrom je prišlo do napetosti, zato je tudi Orlando odpotoval iz Rima, ko se je Salandra vrnil tja.

Vojna stranka proti Salandri.

»Secolo« želi, da bi izstopila iz kabineta samo dva člana, in sicer naučni minister Grippo in zakladni minister Carcano, češ, da ta dva sta zgrešila svojo naučno in socialno politiko, pravi vzrok sovraštva proti temu dvema ministroma pa je ta, da se ju smatra za prikrita pristaša Giolittija. Polemike vojne stranke proti Salandrovim izvajanjem postajajo vedno lutejšje. Nekateri listi vojne

stranke odrekajo v imenu štirih glavnih skupin vojne stranke Salandri pravico, da bi se odmaknil od majskega programa. Pariški listi pišejo, da je padeč Salandre za sedaj nemogoč. Giolittijevi pristaši so hoteli ogorčenje ljudstva proti Angliji porabiti za to, da strmoljavijo ministra Orlanda in Barzilaja. Anglija pa je spoznala nevarnost ministrske krize v Italiji, vsled česar se je prevzela znižala. Salandra ne opusti nobene prilike, da ne bi poudarjal popolne solidarnosti kabineta. Nezaupanje v posamezne ministre bi povzročilo takoj demisijo vsega kabineta.

Alliotti iz Drača odpoklican.

Italijanski poslanik Alliotti je bil odpoklican. Mesto njega je bil imenovan bivši njegov ataše Renato Piantoni za zastopnika Italije v Draču.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Minister Barzilaj je imel iti v Parmo, kjer je napovedal svoj velik politični gov., ali sedaj je izjavil, da ne gre nikamor, dokler ne pride v Rim francoski ministrski predsednik Briand.

Za izvedbo ideje Italijansko-francosko - angleške parlamentarne združitve se trudi francoski poslanec Marcel Cachin v Rimu. Sonino mu je odgovoril, da ima pomsleke in da ne želi, da bi bila italijanska vlada kako vezana na tako združitve.

Poslanec Soderini nastopa proti Angliji v »Giornale d' Italia«, rekoč, da angleško - egiptovska vlada ne priznava libijskih podanikov Italije za take, daje pa polno vrednost papirjem, katere je izdal veliki senus s pečatom »zmagoslavna nemška vlada«.

pomočkov in svoje inteligence tako visoko, da bo duša in možgani koalicijske Hudo delo bo še, vredno bo strš strašni sovražnik in to delo se ne bo rešilo samo. Velikanskim sredstvom zaveznikov je treba enotnega vodstva in enotne izrabe, kar je mogoče, če se ugodi francoskim zahtevam. Zavezniki naj se nauče videti v Francoski ono, kar vidi v njej sovražnik: Centralno tlo, katere pogin je uričenje vseh, katere zmaga s pomočjo drugih, pa je za vse triumf.

Vojna v Kamerunu.

Reuter poroča iz Madrida uradno: 900 Nemcev in 1400 domačinov je prestopilo iz Kameruna v špansko Guinejo, kjer so jih razorožili in internirali.

Wolffov urad pripominja k temu, da se je hrabrim braniteljem po poldrugoletnem boju posrečilo vsaj uiti iz zanjke sovražnikov ter prestopiti na nevtralna tla. Španska vlada skrbi priznanja vredno za begunce in internirane vojake.

Boji na morju.**VELIKA NEMŠKA OFENZIVA V BALTIŠKEM MORJU?**

»Journal des Debats« opozarja, da je posneti iz gotovih dogodkov, da nameravajo Nemci izvršiti v Vzhodnem morju sunek. Zavarovalni zavodi zaradi tega nočejo obnoviti pogodb s skandinavskimi paroplovnimi družbami. Daily Mail« poroča iz Christianije, da je srečal švedski parnik »Svea« štiri nemške vojne ladje v Skagerraku. Tudi v pristanišču v Kielu je baje opažati živahno delovanje. Mnogo črt in municije so spravili tja. V Parizu se boje resno velike nemške akcije v okolici Rige, da prisilijo na ta način ruske čete ob voliuski in besarabski fronti, da se umaknejo.

Potopljeni parniki.

Iz Londona poročajo, da je bil angleški parnik »Charehill« s 4583 tonami na poti iz Novega Jorka v Havre potopljen. Posadko je rešil neki španski parnik.

Angleški parnik »Balgownie« se je potopil; I častnik je utonil.

Uničeni nemški zrakoplov.

London, 6. februarja. (Kor. ur.) Reuter poroča: Javno mnenje odobrava nastop ribiškega parnika »King Steffen«, ki se je branil vzeti na krov moštvo ponesrečenega nemškega zrakoplova. Žal je nastop Nemcev v tej vojni učil zaveznike, da se besedam Nemcev ne sme verjeti, niti ne sme računati na to, da se bodo Nemci ravnali po načelih človečnosti. Če bi bil ribiški parnik z devetimi mož posadke vzel na krov skoraj 30 dobro oboroženih mož, bi bilo upravičeno pričakovati, da bodo ponesrečenci premagali rešilce in parnik odpeljali kot pomorski vojni plen v Nemčijo. Obžalovanja vreden znak te pomorske vojne je, da se boje ladje poskušati rešiti v preostalih, ki so v odprtih čolnih izpostavljeni ker se je bati, da so to vabe nemških podmorskih čolnov, ki le čakajo na to, da potope ladje, ki skušajo ponesrečence rešiti.

Iz Londona prihaja v Christianiji naknadno poročilo, da je bilo od ponesrečenega zrakoplova »L. 19.« rešenih devet mož. O nadaljnjih 13 Nemcih, ki jih »King Steffen« ni vzel na krov, ni znanega še ničesar. Domnevajo pa, ker je bilo morje mirno, da je bilo mogoče tudi te rešiti.

Turška vojna.**TURŠKO URADNO POROČILO.**

6. februarja. Fronta v Iraku. Nobene izpremembe. — Kavkaška fronta. Odbili smo sovražne napade na naše postojanke prednjih straž v raznih oddelkih. — Dardanelska fronta. Naše vojno letalo, katero je vodil poročnik Kronhauss, je zasledovalo neki angleški dvokrovnik ter ga obstreljevalo, tako da je padel med Imbrosom in Kabatepe v morje. Dve križarki sta obstreljevali Tekeburnu in okolico Sedilbara, umaknili pa sta se vsled protignja naših anatolskih baterij, ko sta oddali 30 strelcev. Dne 3. februarja sta oddali dve sovražni vojni ladji 40 strelcev na dva obrežna kraja na severu in na jugu pristanišča v Čantarlihu in v odseku Bergama, nista pa napravili škode.

Rusko poročilo iz Kavkazije.

4. februarja. Naše čete so sovražnika nadalje zasledovale kljub slabim potem, skalam, soteskam in snežnim zametom.

Angleško poročilo iz Mezopotamije.

2. februarja (neuradno). Deževni čas je potekel. Blato se suši. Pomožni zbor je v dobrem stanju.

Vojna z Rusijo.

MANJŠI BOJI NA RUSKI FRONTI.

Berolin, 7. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Vzhodno bojišče.

V noči na 6. t. m. od nas vzeto pozicijo ruskih poljskih straž na vzhodnem bregu Szczare ob železnici Paronoviči-Liahoviči so brezuspešno napadli. Sovražnik se je moral z velikimi izgubami umakniti. Juzgozpadno od Vidsija nam je padlo neko rusko letalo, čegar vođa je bil izgubil orientacijo, nepoškodovano v roke.

Vrhovno armadno vodstvo.**NEMŠKI VOJNI PLEN.**

Berolin, 7. februarja. (Kor. ur.) Kakor se poroča z merodajne strani, znaša vojni plen, ki se nahaja v notranjosti Nemčije: 1.429.971 vojnih vjetnikov, 9700 topov, 7700 municijskih in drugih voz, 1.300.000 pušk in 3000 strojnih pušk. Te številke zastajajo daleč za resnico, ker je bilo od vjetnikov mnogo prepeljanih v avstro-ogrsko vjetniška taborišča, od topov mnogo uničenih na bojiščih ali pa jih vporabljajo čete proti sovražniku.

RUSKO URADNO POROČILO.

4. februarja. V okolici Plakenena, vzhodno od ceste iz Mitave, so deli naših poizvedovalcev raz-

Zapadno bojišče.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 7. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:**Zapadno bojišče.**

Ljuti artiljerijski boji med kanalom La Bassée in Arras ter južno od Somme. Sovražnik je zadnje dni živahno obstreljeval mesto Lens. V Argonih so Francozi razstrelili in zasedli na višini 285 (la Ville morte) severovzhodno od La Chalade neko vrtino, pa so bili s protisunkom iz nje takoj pregnani.

Vrhovno armadno vodstvo.**FRANCOSKO URADNO POROČILO.**

4. februarja popoldne. Čez noč nobenega posebnega dogodka razen iz Vogeov, kjer je artiljerija na obeh straneh živahno delovala ob Braunkopfu, v dolini Fechte in pri Altmattu, severozapadno od Metzerala.

4. februarja zvečer. Dan je bil razmeroma miren. Naša težka artiljerija je streljala na neko pehotno kolono in na sovražne oddelke, ki so korakali v Roye. Obstreljevanje nemških naprav v Champagni (okolica Tahura in Mont Tetu), v Argonih (odsek La Harazee) in v Lotaringiji (na fronti Nomeny-Morville). Z ostalih front ni poročati ničesar važnega.

5. februarja popoldne. Čez noč nobenega pomembnega dogodka.

5. februarja zvečer. Med Soissonsom in Reimsom je obstreljevala naša artiljerija mostiče Vouzel. Vzeli smo pod svoj ogenj neko korakajočo kolono vzhodno od St. Soupleta. V Champagni so poškodovale naše baterije sovražne naprave severno od St. Tomasa. Pri Hante Chevauches smo zasedli severni rob neke nemške vrtine, nastale vsled razstrelitve neke mine. V Lotaringiji delovanje naše artiljerije v okolici Coincourta in Domevra.

Boj v z r a k u. Proti pol 12. popoldne se je vršil v okolici Friesaja

pršli z ročnimi granatami Nemce ter se brez izgub vrnili. Južno od lkskila je poskusil sovražnik tekmo noči dela ob Dvini, naš ogenj ga je pa prepodil. Na poizvedovalnem polletu severno od Naroškega jezera so naša letala, silno obstreljevana od sovražne artiljerije, metala bombe na sovražne črte in tve, ki so ga zapazila na poti v Vidsij. Vrnila so se iz ognja težkih in lahkih topov nepoškodovana. Južno od Dubna so vporabljali Avstrijci, da zavrnejo neki napad, aparate, ki so metali 30 do 40 m daleč ogenj.

Važen ruski ministrski svet.

Iz Petrograda poročajo, da se je vršil 4. t. m. prvi ministrski svet pod vodstvom novega ministrskega predsednika. Določilo se je, da se skliče дума 23. februarja. Ravnatelj urada za ruske državne dolgove Charitorov je iz zdravstvenih ozirrov odstopil.

Polivanov.

Preko Švedske poročajo, da je dobil car zadnji čas mnogo spomenic, ki jih je izročil, ker je bil Goremykin bolan, vojnemu ministru Polivanovu. Ta je spodkopal tudi Goremykinovo stališče vedno bolj in bolj. Zatrjuje se, da bo imenovan Polivanov za ministrskega predsednika, če bi se Stirmer izkazal, da ni kos svojim nalogam. Polivanov bo potem nekaki diktator.

bol v zraku med letalskim sergantom Guynemerjem in nekim nemškim letalcem. Guynemer je sovražno letalo med Assevillersom in Herbécourtom zažgal. To je peto sovražno letalo, katero je Guynemer strmoljavil.

Belgijsko poročilo.

4. februarja. Obojestransko obstreljevanje, zlasti v središču belgijske fronte. Naša artiljerija je razpršila številne skupine delavcev.

5. februarja. Noč je potekla precej mirno. Danes ni poročati ničesar posebnega, razen o obojestranskem navadnem delovanju artiljerije.

PRED NOVO FRANCOSKO-ANGLEŠKO OFENZIVO.

»Vossische Ztg.« poroča z zapadne fronte: Zdi se, da pripravljajo Francozi in Angleži novo ofenzivo. To se da sklepati iz živahnega napadanja na celi fronti v Artoisu in na francoskem Flandrskem, iz neprestanega obstreljevanja Lensa in drugih krajev za fronto, iz večje delavnosti letalcev in iz nemira, ki ga je opažati pri Angležih.

NOV ENTENTNI VOJNI SVET.

Iz Lugana poročajo 7. t. m.: Francoski poslanec Marcel Cachin je dospel včeraj v Rim, da dobi pritrldilo italijanskih parlamentarcev za mednarodni odborni parlament, ki naj zboruje v Parizu. »Secolo« pravi, da bodo v tem parlamentu zastopane Francoska, Anglija in Italija, vsaka od 25 senatorjev in poslancev. Namen tega parlamenta je ožje združenje in ložji sporazum med zavezniki ter predposvetovanja o skupnih interesih teh treh dežel, ne da bi se storili obvezni sklepi.

Francoska, duša entente.

V »Journalu« zahteva Charles Humbert za Francosko vrhovno vodstvo akcij zaveznikov ter pravi, da ima Francoska, ki je do sedaj storila in trpela več, kakor vsi drugi, dolžnost govoriti jasno in razločno. Stvar Francoske danes ni več, dajati moštvo, kar pa je Francoski nemogoče, lahko store Rusija, Anglija in Italija. Francoska se mora povzpeti vsled svojih dolgih vojnih izkušenj, vsled svojih tehničnih pri-

ter se nahaja sedaj v taborišču. Vreme se da primerjati z zimo 1914 na Francoskem. Čete so imele posebne težkoče v nižini, kjer so bile izpostavljene na 2000 yardov (1800 m) ognju pušk, dokler so prodirale. Sedaj, odkar je prodiranje ustavljeno, so razmere podobne onim na Francoskem. Boji se omejujejo na praske in artiljerijski ogenj.

Pri Kut-el-Amari.

»Baseler Nachrichten« poročajo, da je glasom uradnih angleških poročil pri Kut-el-Amari padlo do sedaj 18 polkovnih poveljnikov.

Japonski podmorski čolni v Sueškem prekopu.

Iz Ženeve poročajo, da je dospelo 11 japonskih podmorskih čolnov v Sueški prekop ter se bodo udeležili obrambe. Poveljnik podmorskih čolnov je neki japonski admiral.

Resna napetost med Ameriko in Nemčijo.

Kriza se je ublažila?

Berlinski listi poročajo, da so prispele iz Washingtona vesti, ki dajo upati, da bo mogoče rešiti krizo prijateljskim potom. Vse je odvisno od ameriške vlade. Nemčija je storila, kar je mogla; več se od nje ne more zahtevati, ker bi se sicer morala odrediti svojemu važnemu orožju — podmorskim čolnom.

Predsednik Wilson se vrne dne 10. februarja v Washington in kmalu nato je pričakovati končne odčitve.

Zadnja nemška nota v zadevi afere »Lusitanije« je v glavnem mišljena kot podlaga za sporazum. Če Amerika ne bo odgovorila na nemške predloge ali če bo ostala na svojem prvotnem stališču, potem se nogačanja sploh ne bodo več nadaljevala. Pred vsem hoče spoznati Nemčija s to svojo noto cilj ameriškega pritiska na Nemčijo z notami.

Nemški drž. podtajnik zunanjega urada Zimmermann se je izrazil napram nekemu poročevalcu, da so novi nemški predlogi vseokrog podlaga za končni sporazum. Kljub temu je položaj še vedno resen, ker Nemčija ni pripravljena še bolj popustiti in ker noče priznati, da je vojna podmorskih čolnov protipostavna. Zimmermann se je izjavil, da ne razume nastopa Amerike. Po njegovem mnenju ne sme skušati Amerika Nemčije ponižati in ne sme zahtevati, da bi Nemčija sama priznala, da je bil slučaj »Lusitanije« proti mednarodnemu pravu. Nemčija orožja podmorskih čolnov ne more dati iz rok. Opetovano je Zimmermann izjavil, da Nemčija ne more ničesar več storiti, če hočejo Zedinjene države prelomiti odnošaje. Najbolj obžalovati pa je, da sploh ni tehtnega vzroka za tak prelom. Nemčija in Zedinjene države nimata nasprotujočih si interesov. Nasprotno upa Nemčija, da se bo po vojni medsebojna trgovina živahno razvila. To je sedaj zelo dvomljivo; kljub temu pa Nemčija ne more iti delj.

Iz našega oklopnjaka.

Ledena burja je dimila suhi sneg ..

Mi smo se stisnili kot ježi v naše kužbe, ker vleklo je preklicano skozi slabo zaprte strelne line.

Lokomotiva oklopnega vlak je sopihala po precejšnji vzpetini, da so kolesa škripala in cvilila, kot bi nas nalašč hotela izdati sovražniku, češ, kaj pa nas gonite po takem mrazu in nevihti! Zdajpazdaj se je vsul dež isker in iskrice iz odrezanega dimnika nizke lokomotive in se izgubil v črni noči. Natanko sem jih videl vsakokrat, če je kurjač nalagal na ogenj in se jezil natihoma, da toliko nalaga, ker — izdajo nas lahko ...

Sedeli smo na tesnem v oklopnem vozu, na odprtih zabojih municije, in kimali enakomerno s skoki, ki jih napravi voz, ko zadenejo kolesa na stik dveh relsov. V notranjščini voza je vladala jeruzalemska tema. Niti male cigarete si ne sme človek zapaliti, da bi si krajšal čas. Videl nisem niti svojega sosedu, ki je pošteno tiščal v moja rebra, da bi ali ukradel malo moje telesne gorkote ali mi celo žrtvoval nekoliko svoje. Mogoče je oboje, ker fant jih ima na debelo za ušesi, pa je sicer korenin. Jaz sem z zobmi pritkaval po taktu koles in sanjal, kako lepo bi bilo, če bi se takole peljal po Sorškem polju, vsaj že tja proti Vižmarjem ...

»Halo!« — »Halo!« S prednjega voza me kliče komandant po govornilni cevi. Vzdignem se in nastavim uho na cev.

»Vsak na svoje mesto, podvojen pazljivost, strojne puške pripravljene za strel!«

»Tako, gospod nadporočnik!«
Leno se vzdignejo črne postave, nekatere seveda šele potem, ko so dobile pošten sunek pod rebra, in odpirajo linice toliko, da pomaše cev puške skozi; mašinisti že repetirajo strojne puške, tako, da končno lahko javim v prednji voz, da smo pripravljene.

Oster veter, ki nam puha skozi lino v obraz, nas kmalu zdrami. Zgoraj v gorovju slišim močno pokanje in regljanje, spodaj v dolini pade le sempatja kak strel. Tem živahnije se pa vzdigavajo na vseh koncih rakete in čarobno razsvetlujejo pozno noč.

Naš vlak leze kot polž, prekoračili smo že naše infanterijske pozicije in žične barikade so že precej daleč za našim hrbtom. Sedaj se pravi biti oprezen, ker sovražnik nam lahko za petami prestriže pot in potein — addio mondo! Par kroglice slišim prifrčati proti telesu našega oklopnjaka, katere pa ta seveda odbije, kot oni vitez v pravljici. Najbrže niso niti sovražnikove, ampak od naših lastnih postojank, ker sumljivega ni ne videti, ne slišati.

Kar zaslišim signal malega zvončka s prednjega voza: »S polno paro nazaj!« In potem: »Stoj!«

»Kaj pa je zopet?«
Skočim izpod voza (ker edina vratica so na trebuhu voza) in hitim gledat.

Med tem že vlečeta dva naša vojaka ranjenca, ki se je bil privlekel dol iz gorovja in iskal na ogrini rešitve. Našel jo je sicer, zahvali pa se lahko našemu opazovalcu pri srednji liniji, ker ta mu je rešil življenje dvakrat. Ranjenec nam pojasni tudi celo situacijo.

Kot vedno!
Zgoraj je poskušal sovražnik prodrati našo linijo in napasti naše v dolini za hrbtom. Kot ponavadi, se je seveda temeljito zmotil...

Dani se že. Regljanje pušk je potihnilo, treba se nam je podvizati, da pridemo še pred nevom. Da vozarjenje po dnevi ni posebno prijetno, smo že parkrat poskusili, a odnesli še vedno zdravo kožo, dasi so granate cvrčale in nam svirale celo pot v onih modernih disharmoničnih tonih.

Strojvodja javi, da ima še za poldrugo uro vode. Ne preostaja drugega, ubrišemo jo s polno paro nazaj na našo postajo.

Hvala Bogu! Pred seboj že vidim kuharja, ki mi prinaša skodelico vročega kadečega se čaja. To se bo prileglo!

Pod H. ustavi patrolja vlak. Za vrata, kaj pa jim zopet ni všeč! Pogledam skozi lino in vidim, da dela nadporočnik grozno kisel obraz. Morda bo vredno, da grem še jaz poslušat. Ko se izkocam, mi pride nadporočnik že nasproti.

»Si slišal?«
»Ne! Kaj paj je groznega?«
»Nič! Pri kilometru XY je proga kakih dvesto metrov razrušena.«

»Da bi jih...!«
Počasno smo jo odkurili z našim železnim vitezom še pol kilometra naprej in se skrili kot ježi v tunelu.

Pač poniževalno za tebe, ti naš jekleni junak, ki jadraš sicer tako samozavestno in prezirajoče proti svojim sovražnikom. In kadar razbesniš in se razljutiš, kadar pihaš in blijuješ kot razdražen tur, da se trese zemlja in pokajo skale, kdo se more meriti s teboj, nepremagljivim? In vendar! Kakoršen tudi si, močan in silen, tudi ti imaš nasprotnika, kojemu ni kos, koji uniči v trenutku tvojo moč in potepta tvojo silo v prah, da postaneš tih in krotak, kot ljut pes, priklenjen na, akoravno težko verigo.

Kdo je ta močnejši sovrag? To so granate, ki prifrče namenjeno, ali še večkrat po nedolžnem na progo, polomijo in porušijo relse in prage, zapro, oziroma pretrgajo pot jeklenemu vlakcu, da se umakne kot bojazljivec v bližnje pripravno skrivališče. Konec je sedaj njegovemu samopašnem pohodu, razorožen leži, in ponižan, podlegel je in prosi pomoči!...

V tunelu imamo čas premišljevat, ker na delo ni misliti v jasnem dnevu pred nočjo.

Nadporočnik odpošlje brzozavko našim kuharjem, naj nam s trezino pripeljejo kosilo. Če smo že zadržani v tunelu, čemu bi še stradali! Med tem se je spravilo moštvo polnit s klanglami vodne kotle lokomotive. V bližnjem studencu se zajema voda. Kako delo je to, si je lahko misliti. Okoli tristo posod so nanosili, da je bilo za čez noč.

Nadporočnik mi je pokazal dve ozvojavki: »Progo do jutra na vsak

način popraviti!« Smejal se je in vtaknil papir v žep.

»Morati je jako vporaben glagol v drugi in tretji osebi, le v prvi je včasih pošten nepridiprav!«

»Bomo videli najprvo, če bo šlo!«

Sedaj pa najprej žlico v roke, ker kuharji s trezino so že srečno tukaj.

Bravo! Imenitno! Cmoki s koma, pečeno meso, črna kava!

Kristijan ali pogan, več si želeži ni moči!!

Razne politične vesti.

= Nova politična organizacija češkega naroda. Kakor smo že poročali, se je ustanovila na Češkem nova enotna napredna stranka »narodna stranka« (strana narodni), ki bo združila dosedanje samostojne politične organizacije staročeške, mladočeške in realistične stranke, katere kot take prenehajo eksistirati. Nova narodna stranka si v kratkem izvoli svoj izvrševalni odbor. Narodna stranka sklene istočasno najozoj koalicijo s češko narodnosocialno stranko tako, da bo v vseh splošnih narodnih političnih kulturnih in gospodarskih vprašanjih odločeval skupni eksekutivni odbor, ki bo odločeval na podlagi principa večine. Tej koaliciji se pridruži najbrž tudi državnopravno - napredna (stato-pravno pokrovovala) stranka, s katero pa pogajanja še niso končana. Ostale češke politične organizacije: agrarna in socialnodemokratska, ki ohranite kot zastopnici predvsem stanovskih interesov, svojo popolno samostojnost, in pa klerikalna, ki je na Češkem le neznatno razvita, se bodo v važnih narodnih vprašanjih pridružile ožji koaliciji tako, da je enotno postopanje češkega naroda v vseh velikih vprašanjih sedanjega in bližnjega časa zagotovljeno. To združenje in enostajne politične organizacije češkega naroda se izvrši zaenkrat le na Češkem, vršijo pa se tudi že pogajanja s političnimi strankami v obeh ostalih čeških deželah, na Moravskem in Sléziji. — Kakor znano, se je mladočeška stranka že združila. V nedeljo ji je sledila tudi dosedanja staročeška stranka.

= Enotni poljski narodni odbor. Pogajanja med predsednikom »Poljskega kluba« vitezom Bilinskim in predsednikom poljskega »Narodnega odbora« Javorskim so se uspešno končala. Dosežen je polpen sporazum v vprašanju enotne reprezentance poljskega naroda. V »Narodni odbor« vstopijo tudi socialni demokratje, nacionalni demokratje (Vsepoljaki) in vzhodnogaljski konservativci. Sporazum je dosežen tudi s Stapskega skupno poljske ljudske stranke. Posebne zasluge za združenje poljskih strank sta si stekla bivši zunanji minister grof Goluchowski in pa avstrijski poslanik v Sofiji grof Tarnowski.

Vesti iz primorskih dežel.

Osebnost. Poštni kontrolor Anton Dietz iz Gorice je prideljen vojni pošti.

V Gorici so v zadnjem času granate močno poškodovale hišo dr. Goloba v Gledališki ulici. Baje je porušen tudi še zadnji ostali del Trgovskega doma. Trgovec Miceu v isti ulici ima škode okoli 3000 kron, ker je granata treščila v skladišče in mu razlila olje. V Gorici so odprte sedaj 4 mesnice. V Gosposki ulici so spravili v kraj sedaj ruševine s pogorišča Baumanove in Volpisove hiše. Vsi ognjegasci so dobili odlikovanja, zaslužili so jih pošteno. V Stračah je bilo te dni ubitih več oseb od italijanskih granat. Na »Montu« vztrajata uradnik Josip Mušič in sluga Jenko. Krčme zapirajo ob pol 8. zvečer.

Devinski grad. Pred časom smo poročali, da je devinski grad že obilo trpel vsled italijanskega obstreljevanja dne 9. junija in 18. oktobra lanskega leta. Hudo je bila zadeta stran proti morju, škoda velika. Sedanjim upraviteljem gradu, ki je last princ Aleksandra Thurn - Taxisa, je spravil že takrat najvažnejše in najdragocenejše stvari v Gradec in na Dunaj; slike, rokopise, knjige. Ostalo pa je še mnogo vrednosti. Sedaj so Italijani zopet obstreljevali grad in ga razdejali. Dante je nekoč počival ob devinskih skalah in sanjal ob valovitem morju, zato se očita Italijanom, da so porušili eden najlepših pomnikov na Danteja.

Kdo kaj ve? Ivan Marinič, k. k. Lir. Nr. 27. Garnisonsspalt Nr. 7, Zimmer 59 v Gradcu, išče svojega očeta Jožefa Mariniča iz Vedrijana št. 9, Kojsko na Primorskem; brata Jožefa Mariniča in Katarino Perkon iz Višnjevica št. 59, Kojsko na Primorskem.

Dnevne vesti.

— Po smrti odlikovana. Enoletni prostovoljec, četovodja mariborskega domobranskega polka, Maks Horvat, sin župana v Novi Štiti pri Ptuj, je bil po svoji smrti odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda. — Štajerski učitelj Ferdinand Kovačič, ki je padel 19. oktobra, je bil po svoji smrti odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje, sedaj pa še s srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda.

— Odlikovanje. Nadučitelj Rudolf Vižintin iz Renč, enoletni prostovoljec, četovodja pri saperski četi 8./3., je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

— Za oproščence od vojaške službe. Domobransko ministrstvo je z naredbom z dne 15. decembra l. l. odredilo, da je vsem, pri važnih podjetjih službujočim oproščencem, uradnikom, slugom, delavcem itd. od začetka mobilizacije izdane oprostilne listke odvzeti. Pri tistih oproščencih, ki nimajo takega listka, je dognati, kdaj in za koliko časa in na podlagi katere naredbe so oproščeni črnovojniške službe.

— Prepotoval Galicijo. Res žalostna dežela, priča lanskim in predlanskim bojem. Od granat raztreskani gozdovi, požgana mesta, razrušene vasi, tu strelski jarki, tam žične ovire. Na obeh straneh železniške proge grobovi padlih junakov. Nesrečna imena: Bochnia, Tarnow, Rava-ruska, Sokal. Tudi naših slovenskih junakov tu mnogo spi. Na ruski meji sem že, za par dni v strelskem jarku sredi ruskih močvirij. Če me ne bo preveč v roke zeblo — zima je namreč tu od vrata — Vam še kaj pišem. — Zorko Prelovec.

— Slovenski fantje neke težke havbične baterije na soški fronti nam pišejo: Okrog nas tulijo granate, mi na smo se zbrali pri čaši rujnega Vipavca ter pritajeno prepevamo naše ljubljene slovenske narodne pesmi. Pozdravi kletega sovraga nas nič ne strašijo in nič ne motijo, saj veste da bje nam Slovencem v rnsih hrabro in neustrašno srce. Hrenenimo po zmagi in po skorajšnji vrnitvi k Vam, predragi rojaki, pod domači slovenski krov. Pošljamo Vam nekaj natrغانih zvončkov in trobentic, ki so vzklic okrog naše morilne baterije, ter Vas vse zavedne Slovence in Slovence iskreno pozdravljamo. — A Antloga, K. Ocvirk, A. Mihelji, J. Galček, F. Šturm, F. Nanut in F. Zibelnik.

— Iz srbskega vjetništva se je oglašil od 10. oktobra l. l. pogrešani Ivan Kralj, c. kr. sodnik in rezervni nadporočnik 27. črnovojniškega polka. Svoji obunani materi je sporočil, da je prehodil vso Srbijo, Albanijo ter Italijo in da je klub velikega pomankanju živil zdrav prišel na neki italijanski otok.

— Iz bolnišnice v Eggenbergu pri Gradcu pošiljajo najlepše pozdrave vsem čitateljem »Slovenskega Naroda«: Korporal enoletni prostovoljec Franc Makuc; korporal Ivan Simčič; korporal Andrej Bradesko; Albert Jurkovič, Robert Volk, Franc Pirč, Miha Jaklič, Andrej Petvar; vsi slovenski vojaki.

— Odlikovani od Rdečega križa. Dne 23. januarja so bile drugič izročene bronaste kolajne z vojno dekoracijo sledečim članom Gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani za njih zasluge in požrtvovalnost pri vojnem samaritanskem delu: Medic Franc, Perme Ivan, Zarž Leo, Vider Josip, Janežič Franc, Koleša Franc, Cotman Ivan, Zupančič Ivan, Štefan Ivan, Zajc Anton, Boštjančič Jakob, Gale Ivan, Koleša Rudolf, Korošič Maks, Košak Martin, Križnar Pavel, Strgar Jakob, Zgonec Anton.

— Pred razdelitvijo je gospod ravnatelj Josip Turk v vznešenih besedah razvil pomen današnjega dela, ki ga žani izvršujejo prostovoljno, bodril jih k vztrajnemu delu, da se žrtvujejo v dobro svojemu bližnjemu, domovini in društvu v čast. Tu ostali pa da ne zabimo, kolikor trpe očetje in sinovi na raznih bojiščih, pokažimo v naši pridnosti, posvetimo se dolžnosti, ki nas kliče v tako velikem času, doma tudi svojo ljubezen do domovine. Osohito pa do trpečih ranlencev, da bomo vsaj nekoliko smelji reči, da smo storili tudi svojo dolžnost, akoravno ne v toliki meri kakor oni, ki so v bojnih črtah. Na to se je zaklicalo cesarju v znak vdanosti trikrat Slava in Na pomoč!

— Draginjske doklade za državne uradnike in nastavlence. Z dnem 1. marca 1916. Vlada se je odločila dovoliti državnim nastavlencem trajne draginjske doklade. Državni uradniki, ki nimajo otrok, dobe 10%.

uradniki z 2 otrokoma 15% in z več kot 2 otrokoma 20% svoje plače kot mesečno draginjsko doklado. Stroški te akcije znašajo baje pol milijarde kron.

— Drugi dobrodelni koncert na korist goriskim beguncem. O koncertu hratskega umetnika virtuoz-a Tkalčiča v Gradcu, je pisal »Grazer Tagblatt« dne 19. decembra 1913: »Čim večji mojster je umetnik, tem krajša more biti kritika o njem. Umetništvo ima mejo, kjer odpovedo besede. To mejo je dosegel Juro Tkalčič. Prvi glasovi B. Marcellove sonate v F - duru so nam povedali, da imamo opraviti s pravim velikanom, kajti ravno v priprostosti prvega stavka je pokazal umetnik, do kake višine more povzdigniti malo, samo na sebi priprosto otroško arijo s plemenitim tonom in s čarobno močnim prednašanjem. In ko se je pojavil prvi triček, se nam zopet ni pokazal eden izmed mnogih mojstrov, pri katerih je lep triček sam po sebi umljiv, ampak pokazal se mojster, ki izklesje iz malega kaj velikega; da, kdor more napraviti triček tako, kakor ga izvaja Juro Tkalčič, mora biti umetnik prve vrste. V hitrih stavkih sonate in pri naslednjih podavanjih je našel koncertant obilo prilike, da nam je podal bleščečo svojo umetnost v vsakem oziru, ne da bi spustil igro do same čiste virtuoznosti. Te slabosti ga varuje prirojeno globoko čustvo in iz tega čustva izvirajoče predavanje. O temeljitosti in globini priča tudi njegovo pojmovanje in strogo čustvovanje za slog. Juro Tkalčič je igral »Uspavanko« in »Pierrotovo serenade« lastne kompozicije. Take lastne skladbe ne povisujejo vedno vrednosti koncerta, skoro vedno so pa značilne za notranji ustroj umetnikov. Ti dve koncertantovi skladbi sta nam pokazali v skladu z njegovo igro, da se strinja v njegovem čustvovanju neznost in moč čustvovanja v harmonično celoto, da je glasbena narava ravnatoka ostrega kakor lepega stava. Če bi Tkalčič tudi ne bil prišel čez Pariz iz Hrvaatske k nam v Gradec, bi bil vendar gotov popolnega priznanja svoje umetniške vrednosti pri vseh onih, ki so bili včeraj priča njegovemu predvajanju.« — Tako priznanje nemškega kritika umetniku Hrvatcu v Gradcu veliko pove.

— Oddajajte odprta pisma! Tržaško c. kr. poštno ravnateljstvo nam piše: Kljub ponovnim razglasom se vendar še oddaja mnogo zasebnih pisem zaprtih na pošto. Zato se vnovič opozarjajo, da se morajo v tuuradnem okolišju pisma predajati odprta ter z natančno navedbo odpošiljalca, ker obstoja sicer nevarnost, da jih cenzurni urad smatra in obravnava kakor cenzurnim predpisom nasprotujoča in najmanj, kar utegne zaprta predaja povzročiti, je z ozirom na otežkočenje cenzure, občutna zamuda v odpravi.

— Vojnonoštni promet. Ustavljeno je od sedaj naprej sprejemanje zasebnih poštinih zavitkov k naslednjim vojnim poštinih uradom: 9, 99, 103, 140, 151, 168, 187, 210, 227, 228, 229, 230, 234, 260, 261, 264, 265, 300, 307, 315, 316, 319, 331, 336, 337, 338 in 339. — Ljubljana, dne 6. februarja 1916.

— Paketni promet z Ogrsko. Od 4. februarja 1916 dalje je sprejemanje poštinih zavitkov za Ogrsko zopet neomejeno.

— Terjatve v Črni gori. Trgovinsko-politično osrednje mesto združenih trgovskih in obrtniških zbornic in centralne zveze avstrijskih industrialcev opozarja, da je kupčijske terjatve domačih firm v Črni gori ter zahtevke javnopravnega značaja iz naslova zaplembe in drugih vojnih škod v Črni gori mogoče prijaviti pri pristojnih trgovskih in obrtniških zbornicah. V kolikor firme še niso podale takih prijav, jim priporočamo čimprejšnjo prijavo, kateri je položiti nekolikovane faktuorne kopije, knjižne izvlečke in podobne dokaze.

— Ljudskošolske vesti. Ker je odšel učitelj Fortunat Lampret k vojakom, je nameščena v Trnovem za suplentinjo Ana Dovgan, bivša učiteljica v Šolskem domu v Gorici.

— Kandidatinja Ruža Divjak je nameščena za suplentinjo pri Devici Mariji v Polju. — Imenovana je za provizorično učiteljico v Koroški Beli kandidatinja Ivana Lipovec. — Učitelj Henrik vitez Turzanský je prideljen dekliski ljudski šoli v Kočevju na mesto nadučitelja Matije Primoscha, ki opravlja posle okrajnega šolskega nadzornika.

— Potres. Minolo noč se je v Ljubljani oglašil star, a prav neprijeten potres. Močnemu podzemskemu bobnenju je sledil

stresljaj, ki se je po hišah, zlasti v višje ležečih stanovanjih le preveč dobro čutil. — Aparati ljubljanske potresne opazovalnice so registrirali prve tresljaje danes ponoči ob 3. uri 32 minut 18 sekund, kmalu na to je sledil glavni sunek, ki je trajal dve sekundi ter je premaknil tla za 0,2 mm. Ob 3. uri 33 minut so tresljaji popolnoma prenehali. Središče potresa je od Ljubljane oddaljeno kakih 20 km. Diagrami potresnih aparatov kažejo skoraj isto sliko kakor potresa dne 28. februarja 1913. Takrat se je nahajalo potresno središče v okolici Vodice-Skofja Loka.

— Frank in marka. Kurz pri plačilih v Nemčijo je določen tako, da je za sto mark plačati 143 kron, kurz pri plačilih v Švicu pa tako, da je za sto frankov plačati 148 K 50 v.

Dva mlada tatla. Dva okoli 15 let stara dečka sta bila v Debeljaskovi gostilni v Gameljnah v soboto dopoldne pol litra vina in dala mali krčmarjevi hčerki bankovec za 20 kron, naj ga gre menjat. Ko je dekljica šla menjat, je eden dečkov ukral dva srebrni žepni uri z verižicama v vrednosti 48 K. Potem sta šla proti št. Vidu. Enega so prijeli na Trati, drugi je zbežal v gozd proti Podgori. Deček priznava tatvino, pravi pa, da je eno uro dal tovarišu, drugo pa je vrgel proč na begu.

Vlak je povozil v Logatcu ženo nekega železniškega čuvaja iz Divače. Prvo pomoč je dal ženi vojaški zdravnik, potem so jo prepeljali v bolnišnico v Postojno.

Franciščanska cerkev v Mariboru ima streho iz bakra. To streho bodo sneli in bo baker prevzela vojna uprava. Baker cenijo na 30.000 do 40.000 kron.

Ustrelil se je v Celovcu finančni koncipist in hišni posestnik dr. Josip Fillafer, baje zaradi težke bolezni na ledvicah.

»Eremit.« življenska usoda v štirih dejanjih, sestavil Franc Hofer, v Kino »Ideal«. Kdo ne pozna znano sliko, ki nam v samotni gozdni koči sivobradatega eremita kaže, kako on pred svojim lesenim oltarjem kleči in na svoje stare gosli igra. Bila je originalna ideja Franc Hoferja. Čez to stvar pomisliti, kaj je tega pobožnega naseljenca prignalo v to zapuščeno gozdno kočico, to vse je povedano v tej filmski sliki. In ta zgodba je ena izmed najlepših filmskih del znamenitega režiserja Fran Hoferja. Kar se je temu umetniku posrečilo v besednem slikanju, se ne bo kmalu kakemu genialnemu režiserju posrečilo. Vrsta krasnih slik razočara oči gledalca, kajti vsi pripomočki do moderne fotografije in električne razsvetljave so mojstrsko v najvišji stopinji filma izdelani. Vprizoritev v tem lepem filmskem delu odgovarja umetnosti režiserja. Aud Nowotny kot eremit in Rita Clermont kot hčerka kantorja sta dve krasni postavi. — Razen tega se bode še ena druga učinkovitost predvajala in sicer »Kopalška miška«, humorja polna burka iz kopalšišča v treh dejanjih, katera bo gotovo zbudila veliko smeha. — Torej ne zamudite si ta učinkovit spored, kateri se bode predvajal od danes 8. do petka 11. februarja, ogledati v Kino Idealu.

Preglednik vozniških listkov je dne 2. februarja med železniškima postajama Zagorje - Zidani most izgubil železniško legitimacijo, glasečo se na naslov Kukovičič Franc, želez. postaje strežaj, Nabrežina. Pošten najditelj se vlijudno prosi, da jo pošlje po pošti na zgoraj omenjeni naslov. Eventualne stroške poravnava lastnik radevolje po pošti. Številka legitimacije je 05559.

Dežnik se je našel na glavni pošti. Kdor ga je izgubil, naj se oglašuje v Knafla ulici št. 3, 2. nadstropje.

Izgubljena je bila zlata ura v usnjati zaplestnici. Odda naj se v trgovini Drenik na Kongresnem trgu.

Vrvlce iz papirja izdeluje tvornica »Silvia«, Nove Benaty, na Češkem. Glej inserat!

Cenlene naročnike našega lista — katerim je potekla naročnina — vlijudno opozarjamo, da se bo ta mesec list ustavil netočnim pošiljalcem dne 16. februarja. Opozarjamo jih na položnice, katere so prejeli koncem januarja. Prosim torej, naj jo pravčasno ponove, da ne bo nepotrebnih reklamacij in zastajanja v pošiljlatvi.

Razne stvari.

• Nadvo voda Karl Štefan se je mudil včeraj v Berlinu, da prisostuje zborovanju društva za oskrbo vojnih pohablencev. Dopoldan je bil nadvojvoda gost nemškega cesarja v Potsdamu.

• Iz francoskega vjetništva ispuščeni bivši hrvaški minister grof Teodor Pejačević je dospel v nede-

ko v Bern, od koder je odpotoval včeraj v domovino.

Ranjen je bil na vzhodnem bojišču pruski princ Oskar, ki se nahaja na bojišču kot polkovnik. Drobci ruske granate so ga lahko poškodovali na glavi in nogi.

Potres na Ogrskem. Dne 6. t. m. so aparati na potresni opazovalnici v Budimpešti zaznamenovali šest potresnih sunkov. Tudi zadnji stresljaj potresa, ki je bil na Erdej-skem, so se še čutili.

Izvoz klavne živine iz Romunije. Romunska vlada je izvoz klavne živine znatno omejila ter odredila, da se sme v bodočo prodajati živina v inozemstvo le proti resnim kompenzacijam v blagu.

Brez nas! Pod tem naslovom prijavlja poljski list „Nova Reforma“ članek, v katerem se pritožuje, da se prijavlja nova uredba Avstro-Ogrske in gospodarsko zblizvanje z Nemčijo brez sodelovanja Poljakov.

Nova bolezen. V družbi zdravnikov na Dunaju je poročal zdravnik dr. Šramek o novi bolezni, ki se pojavlja v bolnicah. Ta bolezen je nalezljiva; pojavi se kot ekcem, a ni navadna kožna bolezen. Sodi se, da nastane vsled vporabe vlažnega perila.

Oznanilo in odgovor. »Weblauer Tageblatt« je priobčilo sledeče oznanilo: »Išedel sem, da neke žene, katerih moške so v vojni, ne drže zakonske zvestobe. V dokazanih slučajih bom imena takih žena izročil javnosti. — Rosenon, stotnik.«

Nato je isti list priobčilo sledeči odgovor: »Javno posvarilo v št. 17 tega lista je vzbudilo pozornost vsega ženstva v našem mestu. Zakaj naj bomo samo me ženske v dokazanih slučajih postavljene na sramotni oder? Prosimo pristojno mesto, naj svojo grožnjo raztegne v dokazanih slučajih tudi na moške. — Več žena vpklicanih vojakov.«

Proti denuncijantstvu. »Dzennik Poznanski« poroča: Začetkom vojne je bilo v vzhodni Prusiji aretiranih več poljskih duhovnikov, a bili so že v najkrajšem času izpuščeni iz zapora, ker se je izkazala njihova popolna nedolžnost. Pristojni škof je vprašal za vzroke, iz katerih so bili dotični duhovniki aretirani in je zdaj dobil od zapovedujočih generalov II. XVII. in X. kora odgovor, da preiskava proti dotičnim duhovnikom ni imela prav nikakega uspeha. Dotični generali so duhovnikom izrekli svoje obžalovanje, da so bili aretirani in izrečno izjavili, da so se aretacije zgodile na podlagi brezvestnih denuncijacij. Obenem so podrejena poveljstva dobila ukaz, postopati proti takim denuncijantom z največjo strogostjo.

Zganje na Nemškem. V seji nemškega državnega zbora dne 14. januarja je poslanec Simon izrekel svoje ogorčenje, da je bilo v letu 1915/16. dano centrali za špirit 45.000 ton rži, da je iz nje napravila zganje. 45.000 ton, to je 900.000 centov rži. Če bi se bila ta rž po 82% zmlela, bi se bilo dobilo 729.000 centov ržene moke in 171.000 centov otrobi. To bi se bilo izplačalo. Na nemškem dobi vsaka oseba na teden 1200 gramov moke ali primerno mnogo kruha. Zgorajšnja množina moke bi bila torej zadostovala za 30.375.000 ljudi za eno tega, torej skoro za polovico vsega prebivalstva v Nemčiji. Z otrobi bi se bilo več kakor 16.000 prašičev, težkih po 15 kilogramov, zredilo na 120 kg in bi ti prašiči dali 1.040.000 kilogramov masti, ki je menda tudi na Nemškem nujnejše potrebna, kakor zganje.

Novo trgovinske razmere po vojni. Pred sedanjo vojno je Nemčija izvažala največji del svojih industrijskih izdelkov na Francosko, na Angleško, v Rusijo in v angleške kolonije, zlasti v Kanado. Angleška se že zdaj pripravlja, da bi Nemčiji po vojni onemogočila izvoz v angleške kolonije in v Anglijo. Zavarovati hoče z brezobzirnimi sredstvi svojo produkcijo, svojo trgovino in svoje brodarstvo proti nemški konkurenci. V varstvo produkcije hoče izdati stroge zakone glede patentov in nemških proizvodov, in med drugim hoče določiti, da mora biti na vsakem izdelku, vpeljanem iz Nemčije, napis »Made in Germania« (narejeno na Nemškem) in na vsakem izdelku iz naše monarhije »Made in Austria-Hungary« (narejeno v Avstro-Ogrski). Dalje hoče določiti izjemno ugodne tarife za angleške izdelke, ki se izvažajo v kolonije in v države, ki so v sedanji vojni njene zaveznice. Tudi hoče le izjemoma dovoliti, da bodo smele nemške ladje prihajati v nekatere, natančno določene angleške pristane.

Konec sultana Abdula Aziza. Samomor turškega prestolonaslednika vzbuja spomin na strašni konec njegovega očeta sultana Abdula Aziza. Za njegovega vladanja je Turčija zašla v take razmere, da so bile demonstracije in izgrede vsakdanji dogodki. Vsled teh demonstracij je prišlo na krmilo novo ministristvo, ki je imelo na svoji strani oficirje in duhovnike in to ministristvo je v dogovoru z drugimi vplivnimi možmi sklenilo, odstraniti sultana. Edina težava pri tem je bila ta, da je bil zapovednik straž v sultanovi palači sultanov sin Jusuf Izzedin. Ravno tega svojega sina je bil sultan določil za svojega naslednika, dasi je po turški postavi določeno, da sledi vsakemu sultanu vedno najstarejši član rodbine in bi imeli trije sultanovi bratje prednost pred sultanovim sinom. Kako vloga je igral Jusuf Izzedin, ki si je zdaj sam končal življenje, pri umoru svojega očeta, to ni bilo nikoli točno pojasnjeno. Toda dva odlična turška državnik, dobro podučena o takratnih dogodkih, sta o tem umoru povedala ugodnemu časnikarju sledeče: Ko je bilo sklenjeno, odstraniti sultana Abdula Aziza, je šel vojni minister k zapovedniku sultanove straže, princu Jusufu Izzedinu. Ta je po svoji službi jamčil za očetovo življenje in za očetovo varnost, vendar so ga kratko pozvali, naj izda svojega lastnega očeta in pomaga odstraniti vladarja, ki je hotel baš njemu zagotoviti krono. Vojni minister je princu rekel: Pomagaj, da pahnemo očeta s prestola; če tako storiš, mu rešiš življenje. — Z druge strani se je trdilo, da so zarotniki obljubili Jusufu Izzedinu, da postane sam sultan, če pomaga očeta strmoglaviti, a koliko je na tem resnice, se ne ve. Res je pa, da se pod poveljstvom princa Jusufa Izzedina stoječa garda ni nič ustavljala, ko je ena divizija pod poveljstvom Redif paše obkolila sultanovo palačo in ko je Sulejman paša šel v palačo in do sultana ter mu naznanil, da je odstavljen. Sultan je v jezi zgrabil Sulejman pašo za vrat in ga s pestjo bil po obrazu, a v tistem trenutku so zadoneli topovi pred palačo došlih vojnih ladij in sultan se je vdal, ker je spoznal, da ima vojaštvo in mornarico proti sebi. Sultana in njegovo družino so še tisto noč prepeljali v drugo palačo. Tretji dan so našli sultana mrtvega s prerezanimi žilami. Ali si je sam končal življenje, ali je bil umorjen, to se pač ne bo nikoli izvedelo. Abdula Aziza najljubša žena Duneva je svojega brata Hasana pregovorila, da je vdrl v sejo ministrskega sveta in tam umoril vojnega ministra. S Hasanom so naredili kratak proces in ga obesili, sultanovo ženo Dunevo so zaprli, a umrla je že čez nekaj dni. Zdaj si je končal življenje Jusuf Izzedin, poveljnik sultanove garde pri tisti tragediji.

Še vedno se govori, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srednjem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozorjamo na današnji zadevni oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Gospodarstvo.

— C. kr. priv. splošna prometna banka, podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer. Stanje denarnih vlog dne 31. januarja 1916 102.031.218 K.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Bolečine v prsih je treba hitro pregnati. Po izkušnjah vemo, da prsa po nastopu bolečin izgube svojo gibljivost, kar povzroča zopet težko dihanje in zadržuje redni pritok kisika v kri. Vsega tega se lahko ogreemo, ako masiramo prsa in pljuča s Fellerjevimi bolečin blažilnim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. Elzafluid. Masaže ne odstranijo samo bolečine, temveč zvišajo tudi delazmožnost pljuč, ker skrbe za živahnjši obtok krvi. Za te masaže uporabljajte staroizkušeni, pristni preparat, Fellerjev Elzafluid, 12 steklenice franko samo 6 kron. Pristnega dobite le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatr. 238, Hrvatsko. Obenem lahko naročite Fellerjeve mlo odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko Elzakroglice, kadar trpite na zagatenju, zapeki in želodčnih slabostih, da jih imate takoj pri rokah. 6 škatljic stane franko 4 K 40 vin. V nobeni družini naj ne manjka teh izbornih domačih sredstev. One čitatelje, ki trpe na kurjih očesih, opozarjamo na izbornen Elzapreparat na Fellerjev turistovski obliži à 1 in 2 kroni. (eb)

Ako naročite in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet srečk oz. dobitnih listov samo 5 kron.
1 srečko ogrskega rdečega križa	
1 srečko budimpeštanske bazilike	
1 dobitni list 3% o zemlji. srečk iz leta 1880	
1 dobitni list 4% o ogrsk. bin. srečk iz l. 1884	

12 zbranjen vsako leto, glavni dobitnik 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4.000 frankov popolnoma zastoj.

Poljezila in igralni načrt pošljite brezplačno Srečkovno zastopstvo 1., Ljubljana.

Isborno se je obneslo za vojakov v vojski in sploh za vsakega kot najboljšje **bol oblažajoče mazanje** pri prehladu, reumatiizmu, gihu, influenci, prsi, vratni in bolesti v hrbtu Dr. Richter-ja **Sidro-Liniment.** capitel. Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller. Steklenica kron. — 80. 1.40. 2.—. Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem lovu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5. Dnevno raspošiljanje.

Kuverte s firmo priporoča „Narodna tiskarna“.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z Rla balzomom. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50. Kemony, Košice (Kassa) I Postfach 12 22, Ogrsko. 8842

Prodajalka se sprejme v trgovino **Iv. Bonača v Ljubljani.** 473

Hiša številka 30.

z 2 njivama in lepim sadnim vrtom v Možah pri Smledniku na Gorenjskem se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Posvetstvo je pripravno za rokodelca ali trgovca. — Ogleda se lahko na licu mesta. — Ponudbe na lastnika: Ign. Krovat, k. u. k. Lagerspital, Knittelfeld. 471

Urvice iz papirja „Silvia“ izdeluje in najcenejše dobavlja mehanična tovarna za izdelovanje silvalina in vrvarskega blaga, družba z. o. z., Nové Benatky na Češkem.

Kupim po visoki ceni

kostanjev orehov jesenov LES

Ponudbe s ceno in množino (koliko vagonov) je poslati trdkri:

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije c. 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira. A VIII 115/14/56 446

Oklic.

Prostovoljna sodna dražba zemljišča vlož št. 394 davčne občine St. Vid nad Ljubljano obstoječega iz hiše št. 78. v St. Vidu z vrdom, kletjo in vodnjakom se določa na dan

9. februarja 1916 ob 9. uri dop.

na licu mesta v St. Vidu, številka 78.

Dražbeno izkupilo je vplačati v roke sodnije.

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani odd. VIII. dne 28. januarja 1916.

Pozor! Preda se Pozor!

baraka pripravna za prodajalno, močan voz in koleselj.

Kupujejo se konji za klanje

po zmernih cenah. 468

Iv. Marinšek, mesar, — Glince pri Ljubljani.

1 kg praške gnjati	K 7-60
1 „ prekajen. karé la	„ 7-60
1 „ praške salami	„ 6-—
1 „ poljske salami	„ 6-60
1 „ krakovskih gnjatnih salami	„ 7-40
1 „ mortadella salami	„ 7-20
1 „ pariških salami	„ 7-20
1 „ debretinskih salami	„ 7-20
1 „ klobas (jetrnice)	„ 7-20
1 „ tirolskih salami	„ 6-80
1 „ brunšviških salami	„ 5-00
1 „ gothaških salami	„ 8-20
1 „ jezičnih klobas	„ 8-20
1 „ mesenice	„ 8-20
1 „ prekačenega govejega jezika	„ 5-80
Praške suhe klobase (Knackwurst)	
24/25 kosov = 1 kg	4-50
1 par draždansk. tečnih klobasic	K —55

razpošilja po povzetju v pošt. zavojih à 5 kg **Izvoz praških gnjati,** M. Kohn, 393 Praga - Žizkov, Havličkova ulica 16./1.

Mlad podčastnik - invalid

brez sredstev, želi služiti na kakšni gradščini za oskrbnika in lovca. Zmožen treh deželnih jezikov: slovenskega, nemškega in italijanskega. — Prosim resnih ponudb na „zvestobe in značaj/445“ na upr. »Slov. Nar.«

Sprejme se 459

šivilja

le prva moč, za bluže v trajno delo. Mihaliček, Liugarjeva ulica številka 2.

Pianino

se prodaja 314

v Krakovski ulici št. 19.

Kupim rabljen, pa še dober

knjigoveški papir rezalni stroj

(Papierschneidemaschine). Kdor ga želi prodati, naj mi blagovoli sporočiti. — Mihael Kaltnekar, Podbrdo ob Bači, Primorsko. 463

Spretna 421

kontoristinja

(knjigovedkinja) z večletno prakso želi mesta. Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod „knjigovedkinja/401“.

hiša s posestvom

5 sob, kuhinja, kleti, velik vrt, njiva, travnik, sadno drevje, v prijaznem trgu ob glavni cesti, 5 minut od železniške postaje na Sp. Štajerskem. 472

Naslov pove upravnšt. »Slovenskega Naroda“.

Učenca

sprejme trgovina s meš. blagom. Ivan V. Ruper, Sv. Križ pošta Kostanjevica, Dolenjsko. 390

Za manufakturno engros trgovino se išče zanesljivega

hlapca

z dobrimi izpričevali. Natančneje se poizve Frančeve nabrežje 3. 467

Na prodaj! 448 Na prodaj!

hiša

z dvema obrtoma in nekaj stanovanj, z gozdom in njivami, ob glavni cesti, pripravne za stavbišča. Proda se vse skupaj ali vsako posebej. Več se izve v Sp. Šiški številka 22. „pri zvezdi“.

Sprejemem

trgovsko sotrudnico

ki je zmožna samostojno voditi poslovanje ter 458

sotrudnika in učenca.

And. Elsbacher, Laški trg.

Posteljno perje in puh

v veliki izbiri in po jako nizkih cenah priporoča trvdka **A. & E. Skabornó,** Ljubljana, Mestni trg 10.

Ivan Ravnikar bivši knjigoveđa pri trdkri Arko v Zagrebu dne 9. nov. pretekli leta, v starosti 24 let, na južnem bojišču, zadet od šrapnelske kroglice, izdihnil svojo junaško dušo. Maše zadušnice se bodo darovale v tukajšnji župni cerkvi. Prosi se thega sožalja! ČRNOMELJ, 4. februarja 1916. Posebna mrtv. nasnanja se ne bodo izdala.